

TAJNIČKI IZVJEŠTAJ HBSD-a ZA 2011. GODINU

PROJEKTI

MEĐUNARODNI PROJEKTI:

Zaštita špiljskih tipskih lokaliteta Dinarida (Subterranean conservation of the lost cave systems of the Dinaric Arc) – nagrada Whitley Award 2011 financirana od britanske zaklade Whitley Fund for Nature; J. Bedek

OSTALI PROJEKTI:

Krške podzemne vode - stanište jedinstvenog školjkaša i rezerve pitke vode, Fond za zaštitu okoliša i energetska učinkovitost; A. Komerički

Inventarizacija špiljske faune u Parku prirode Velebit, Park prirode Velebit; J. Bedek

Monitoring šišmiša špilje Veternice u Parku prirode Medvednica, Park prirode Medvednica; P. Žvorc

Atlas tipskih lokaliteta podzemne faune Hrvatske Svezak 2, u suradnju s DZZP-om, B. Jalžić

Monitoring faune šišmiša u špiljama Izvor Rijeke Bijele i Golubnjača, Javna ustanova za upravljanje zaštićenim dijelovima prirode na području Zadarske županije; P. Žvorc

Izrada elaborata "Prirodoslovne značajke rijeke Omble", grad Dubrovnik; M. Cukrov

Zaštita Špilje u kamenolomu Tounj – Javna ustanova za zaštićene prirodne vrijednosti Karlovačke županije – HBSD je suradnik na biospeleološkom dijelu projekta; J. Bedek

Istraživanja dubokih jama Nacionalnog parka Sjeverni Velebit, HBSD je suradnik na biospeleološkom dijelu projekta

Monitoring faune šišmiša u špiljama Baldina jama, Bandenova jama i Špilja kod Vrane (Park prirode Vransko jezero), JUPP Vransko jezero; P. Žvorc

Građanska inicijativa „Slijepi za šišmiše - Blind for Bats“, donacija, Regionalna zaklada za lokalni razvoj Zamah -; M. Kipson

Terenska istraživanja u okviru nastavka zaštitnih geološko-paleontoloških istraživanja jame Vrtare male u Dramlju – Muzej grada Crikvenice; K. Miculinić

Obilježavanje Noći Šišmiša u NP Krka – donacija Javna ustanova Nacionalni park Krka, N. Fressel

Europska noć šišmiša, Rijeka 2011. godine - Grad Rijeka; P. Žvorc

Nastavak speleoronilačkih i biospeleoloških istraživanja potopljenog špiljskog sustava Pećine – Veliko vrelo 2011. – Hrvatske vode; V. Jalžić

SURADNJA NA PROJEKTIMA:

Monitoring najvažnijih speleoloških objekata PP Biokovo za 2011., Park prirode Biokovo; R. Ozimec

Monitoring Špilje Veternice u Parku prirode Medvednica – Park prirode Medvednica; R. Ozimec

Monitoring turističkih speleoloških objekata Primorsko-goranske županije; R. Ozimec

OSTALA ISTRAŽIVANJA:

KUP (Karst underground protection), IPA Slovenija-Hrvatska: Biospeleološka komponenta; R. Ozimec

Nature for Future, IPA Crna gora-Hrvatska; Biospeleološka komponenta; R. Ozimec

SUDJELOVANJA NA SIMPOZIJIMA, RADIONICAMA, SEMINARIMA:

A Scratchpad for Cholevidae workshop, 19.- siječanj, 2011, NCB Naturalis, Leiden, Nizozemska

Bregović, P., Raguž., N.: Cholevidae of Croatia - predavanje

Stručni seminar o speleološkom katastru, Perušić, 29.-30. sječanj 2011.

(HBSD suorganizator)

Bedek, J.: Uloga speleološkog katastra u biospeleološkim istraživanjima i zaštiti podzemne faune- predavanje

Jalžić, B., Bedek, B., Bilandžija, B., Cvitanović, H., Dražina, T., Gottstein, S., Kljaković-Gašpić, F., Lukić, M., Ozimec, R., Pavlek, M., Slapnik, R., Štamol, V.: Atlas špiljskih tipskih lokaliteta faune Republike Hrvatske- predavanje

Miculinić, K.: Paleontologija i speleološki objekti- predavanje

Hamidović, D.: Važnost speleološkog katastra u istraživanjima i zaštiti šišmiša- predavanje

Okrugli stol: Zrmanja uokvirena kršem, Kruševo-Drage, 29. travanj 2011.

Ozimec, R., Biospeleologija Zrmanje - predavanje

AIM - Astyanax International Meeting, 13 – 18. svibanj 2011. Ciudad Valles, Mexico

William R. Jeffery & Helena Bilandžija: Convergent Evolution of Albinism in Cave Animals: A Defect in the First Step of Melanin Biosynthesis in Troglomorphic Fishes and Insects - predavanje

Međunarodni naučni skup Struktura i dinamika ekosistema Dinarida – stanje, mogućnosti, perspektive, Sarajevo, BiH, 15-16. lipanj 2011.

OZIMEC, R., BUNTIĆ, I., TULIĆ, U., LUKIĆ-BILELA, L.: Stanje i zaštita tipskih špiljskih lokaliteta u BiH: Primjer Donje i Gornje Mijatove pećine na Vran planini (Status and protection of cave type localities in Bosnia and Herzegovina: Example of Lower and Upper Mijatova pećina caves on Vran Mountain).- poster

PLEŠE, B., OZIMEC, R., TULIĆ, U., ČETKOVIĆ, H., POJSKIĆ, N., LUKIĆ-BILELA, L.: Neobične organske formacije u kavernikolnim vodenim staništima Dinarida (Unusual organic formation in kavernicole aquatic habitats of Dinarides).- predavanje

19. međunarodna krasoslovna škola "Klasični krš", 20-25. lipanj 2011., Postojna, Slovenija

Lukić, M., Bedek, J., Jalžić, B., Ozimec, R.: Conservation of Dinaric cave type localities- predavanje

Ozimec, R.: Red list of Croatian (Dinaric) subterranean fauna- predavanje

Komerički, A., Bilandžija, H.: New localities and the first population size estimate of highly endangered Dinaric cave clam, *Congeria kusceri*, Bole 1962 - poster
Krklec, K., Ozimec, R., Perica, D.: Quartz sand mines on Vis island, Dalmatia, Croatia - Dinaric and Mediterranean geoheritage. poster
Miculinić, K., Bedek, J., Komerički, A.: Flooding of the caves by hydro-accumulation "Lešće" in Croatia - a year later- poster
Protrka, K., Ozimec, R., Škrabić, H.: Monitoring of speleological objects in Nature park Biokovo- poster

The 8th International Symposium of Terrestrial Isopod Biology (ISTIB 2011), Bled 19.-23. lipanj 2011

Bedek J, Taiti S: Preliminary taxonomic evaluation and diversity of *Alpioniscus* (*Illyrionethes*) taxa in the Dinaric karst – predavanje
Taiti S, Filippelli M, Bedek J, Baratti M: Molecular and morphological analyses in two genera of Trichoniscidae with and without glandpiliferous organs (Isopoda, Oniscidea) – predavanje
Antonovi_ I, Brigi_ A, Sedlar Z, Bedek J: Terrestrial isopod communities in a small peat bog and surrounding forest in northwest Croatia – predavanje

Znanstveno-stručni skup s međunarodnim sudjelovanjem „Upravljanje animalnim otpadom i održivi razvoj“, 27. lipanj 2011., Sarajevo

Ozimec, R., Žvorc, P.: Problematika ubacivanja animalnog otpada u jame dinarskog krša – predavanje

SIEEC2222.- Symposium internationale entomofaunisticum Europae centralis, 29. lipanj– 3. srpanj, Varaždin

Pavičević, D., Ozimec, R.: A new remarkable troglobitic pselaphide (Staphylinidae: Pselaphinae: Bythinini) from Velebit Mt., Croatia- predavanje
Bilandžija, H., Četković, H., Jeffery, W. R.: Convergent evolution of albinism in cave adapted plant hoppers- predavanje
Čukušić, A., Pavlek, M.: Faunistics, ecology and biogeography of the cave-dwelling spiders of the families Nesticidae and Agelenidae (Araneae) in Croatia- poster
Ozimec, R., Tulić, U., Lukić-Bilela, L.: Biospeleological Research of Resanovačke Pećine Caves: Ledenica Cave- poster
Pavičević, D., Ozimec, R., Njunjić, I.: Genus *Leptomastax* Pirazzoli, 1855 (Coleoptera: Scydmaenidae) in the area of SE Europe- poster
Raguž, N., Bregović, P., Jalžić, B.: Distribution and morphology of subterranean genera *Leptodirus* Schmidt, 1832, *Leptomeson* Jeannel, 1924 and *Antroherpon* Reitter, 1889 (Coleoptera, Cholevidae) in Croatia.- poster

Zaštita prirode u 21 vijeku, Naučni skup sa međunarodnim učešćem, 20–23 rujan 2011., Žabljak, Crna Gora

Fanica Kljaković-Gašpić, Branko Jalžić, Helena Bilandžija, Martina Pavlek: Atlas špiljskih tipskih lokaliteta faune Republike Hrvatske - predavanje
Ozimec, R., Buntić, I., Tulić, U., & Lukić Bilela, L.: Potreba istraživanja i zaštite tipskih špiljskih lokaliteta Dinarida: Primjer Donje i Gornje Mijatove pećine na Vran planini, BIH. – predavanje
Ozimec, R.: Crvena knjiga špiljske faune Hrvatske. -predavanje

Lukić Bilela, L., Ozimec, R. & Tulić, U., 2011: Kavernikolna staništa u Bosni i Hercegovini (Cavernicole habitats in Bosnia and Herzegovina) - poster

Čovjek i krš, Međunarodni znanstveno-stručni skup, 13.-16. listopada 2011., Međugorje, BiH.

Kajtezović N., 2011. Preliminarna istraživanja praživotinja u podzemnim staništima u Republici Hrvatskoj. - poster

Skup speleologa Hrvatske, 18. -20. studeni 2011., Kamanje

Bedek, J., Lukić, M., Ozimec, R., Jalžić, B.: Projekt "Istraživanje i zaštita špiljskih tipskih lokaliteta Dinarida" - predavanja

Miculinić, K., Jalžić, B.: Špiljski medvjedi u Hrvatskoj - predavanje

Miculinić, K., Bedek, J., Komerički, A.: Potapanje speleoloških objekata akumulacijom Lešće - godina dana poslije- poster

Drugi biospeleološki simpozij u BiH, Sarajevo, BiH, 19. studeni 2011.

LUKIĆ, M., BEDEK, J., OZIMEC, R., JALŽIĆ, B., 2011: Dinarski špiljski tipski lokaliteti – istraživanje i zaštita. -predavanje

TULIĆ, U., OZIMEC, R., LUKIĆ BILELA, L., 2011: Potreba istraživanja i zaštite tipskih pećinskih lokaliteta u BIH na primjeru Resanovačke ledenice, Mijatovih pećina i Megare. - predavanje

Biokovo na razmeđi milenija - razvoj parka prirode u 21. stoljeću, znanstveno –stručni skup s međunarodnim sudjelovanjem, Makarska, 24. – 26. studeni 2011.

Ozimec, R., Bedek, J., Jalžić, B., Lukić, M.: Špiljska fauna Biokova- predavanje

Miculinić, K.: Pleistocenska fauna Parka prirode Biokovo- predavanje

Jalžić, B., Bregović, P.: Špiljski tipski lokaliteti podzemne fauna Biokova- predavanje

Lukić, M.: Špiljski skokuni (Collembola) na području Biokova- predavanje

Ozimec, R., Pavlek, M.: Špiljski pauci Biokova- predavanje

Bedek, J.: Špiljski kopneni jednakonožni rakovi (Isopoda) na području Biokova- predavanje

Protrka, K., Ozimec, R., Škrabić, H.: Monitoring speleoloških objekata u Parku prirode Biokovo- poster

Međunarodni kolokvij 2010. – godina bioraznolikosti (International Colloquium 2010th – Year of Biodiversity), Livno, BiH, 13.-15. prosinac 2010.

LUKIĆ BILELA, L. & OZIMEC, R. 2011: Biološka raznolikost kavernikolne faune Bosne i Hercegovine (The biodiversity of cavernical fauna of Bosnia and Herzegovina). -predavanje

PUBLIKACIJE:

Ozimec, R., Bedek, J., Gottstein, S., Jalžić, B., Slapnik, R., Štamol, V., Bilandžija, H., Dražina, T., Kletečki, E., Komerički, A., Lukić, M., Pavlek, M., 2009: **Crvena knjiga špiljske faune Hrvatske** (Red book of Croatian cave dwelling fauna). Ministarstvo kulture, Državni Zavod za zaštitu prirode, Zagreb, p. 371

Giachino, P. M., Bregović, P. & Jalžić, B.: **Five new species of the genus *Leptomeson* Jeannel, 1924 from Croatia and Bosnia and Herzegovina (Coleoptera, Cholevidae, Leptodirinae)**. Nat. Croat., Vol. 20, No. 2., 355-374, 2011, Zagreb.

Bedek, J., Taiti, S. & Gottstein, S.: **Catalogue and atlas of cave-dwelling terrestrial isopods (Crustacea: Oniscidea) from Croatia**. Nat. Croat., Vol. 20, No. 2., 237-354, 2011, Zagreb.

Lukić, M., Rubinić, A., Ozimec, R., Kukuljan, L., Pavlek, M., Bedek, J., Jalžić, B., Dražina, T., Komerički A., 2011: **Speleološka i biospeleološka istraživanja u razdoblju od 2010-2011 godine na području Općine Kostrena**. Zbornik katedre Čakavskog sabora Kostrena. Knjiga IV, 9-38.

Miculinić, K., Bilandžija, H., Cvitanović, H., Jalžić, B., Jalžić, V., Lukić, M., Pavlek, M., 2011: **Speleološki objekti otoka Mljeta**. Zbornik radova simpozija Dani Branimira Gušića, Nove spoznaje iz prirodoslovlja otoka Mljeta. 259-270.

Cukrov, M., Bilandžija, H., Cukrov, N. i Jalžić, B., 2011: **Anhijalini speleološki objekti na području otoka Mljeta**. Zbornik radova simpozija Dani Branimira Gušića, Nove spoznaje iz prirodoslovlja otoka Mljeta. 271-278.

Cukrov, N., Cuculić, V., Kwokal, Ž., Mlakar, M. i Jalžić, B., 2011: **Raspon koncentracija ekotoksičnih metala u anhijalnim objektima NP Mljet**. Zbornik radova simpozija Dani Branimira Gušića, Nove spoznaje iz prirodoslovlja otoka Mljeta. 305-313.

Cukrov, M., Crnčević, M., Ivanišin Kardum, K. 2011. **Interdisciplinarna radionica: Istraživanje speleoloških objekata, Prirodoslovni muzej Dubrovnik**. *Subterranea Croatica*, 13: 30-31.

Ozimec, R., B. Jalžić, J. Bedek, T. Dražina, M. Lukić i M. Pavlek, 2011a: **Biospeleologija špilje Vrelo**. *Speleolog* 58, 26–28.

Ozimec, R., 2011: **Red book of Dinaric cave fauna – An example from Croatia**. 182-190, In: Prelovšek, M. & Zupan Hajna, N. (eds.): Pressures and Protection of the Underground Karst – Cases from Slovenia and Croatia (Pritisiki in varovanje podzemnega krasa – Primeri iz Slovenije in Hrvaške; Pritisiki i zaštita podzemnog krša – Primjeri iz Slovenije i Hrvatske), Karst Research Institute, 1-194, Postojna

Ozimec, R., 2011: **Nove knjige s područja biospeleologije: Crvena knjiga špiljske faune, Atlas špiljskih tipskih lokaliteta i priručnik za određivanje staništa**. *Subterranea Croatica*, 8/13:47-49, Karlovac.

Ozimec, R., Cvitanović, H., 2011: **Speleološko djelovanje Mirka Maleza**. *Radovi Zavoda za znanstveni rad HAZU Varaždin*, 22:79-106, Zagreb-Varaždin

Ozimec, R., Plak, S., Bedek, J. i Zakšek, V., 2011: **Importance of biospeleological research for protection of cave fauna and their habitats – example based o the project**

Karst underground protection on the Istrian peninsula. 160-168, In: Prelovšek, M. & Zupan Hajna, N. (eds.): Pressures and Protection of the Underground Karst – Cases from Slovenia and Croatia (Pritiski in varovanje podzemnega krasa – Primeri iz Slovenije in Hrvatske; Pritisci i zaštita podzemnog krša – Primjeri iz Slovenije i Hrvatske), Karst Research Institute, 1-194, Postojna

Ozimec, R. i Šincek, D., 2011: **Speleološki objekti planinskih masiva SZ Hrvatske.** Radovi Zavoda za znanstveni rad HAZU Varaždin, 22: 201-232, Zagreb-Varaždin

POPULARIZACIJA BIOSPELEOLOGIJE:

Jana Bedek - Winner of the Whitley Award donated by The Shears Foundation. Promotivni film projekta s naratorom Sir Davidom Attenboroughm

Dobro jutro Hrvatska, HRT 1, Jana Bedek i Marko Lukić – 15.06.2011.

Od zvijezde do zvijezde, TV 4 rijeke, Jana Bedek i Kazimir Miculinić – 17.06.2011.

Iz svijeta znanosti, Radio Sljeme, Jana Bedek – 07.07.2011.

Večernji list – reportaža o projektu projekta Zaštita špiljskih tipskih lokaliteta Dinarida na 4 stranice – 07.07.2011.

Descent – britanski speleološki magazin reportaža o projektu projekta Zaštita špiljskih tipskih lokaliteta Dinarida

Dobro jutro Hrvatska, HRT 1, Jana Bedek i Katarina Milković

Hrvatska uživo, HRT 1 – Jana Bedek, listopad 2011

Noć biologije, Zagreb

Europska noć šišmiša – Medvednica, Zoološki vrt (Zagreb), Skradin, Rijeka

Noć istraživača, Zagreb

Festival znanosti

ZAŠTITA PODZEMLJA:

Poslani su brojni dopisi i otvorena pisma u vezi zaštite špiljskog sustava Vilina špilja – izvor Omble kod Dubrovnika koji je ugrožen izgradnjom HE Ombla.

Jana Bedek 10.10.2011. sudjelovala je na sastanku za nevladine organizacije vezano za izgradnju HE Ombla organiziranog od strane HEP-a.

Javna tribina Congeria – jedini podzemni školjkaš na svijetu i mi. Metković 10.12.2011. organizacija HBSD i udruga Baštinik. Predavanja: M. Vuica: Uvodna riječ, B. Jalžić: Zašto je značajna podzemna fauna, H. Bilandžija: Naše mjesto u očuvanju podzemne faune i Tko i što je *Congeria kusceri* – 1. dio, S. Puljas - Tko i što je *Congeria kusceri* – 2. dio, M. Rogošić: Park šuma Predolac – Šibenica.

Radionice: Uloga speleologa na projektu *Istraživanje i zaštita špiljskih tipskih lokaliteta Dinarida:*

Pula, 7.10.2011 – 35 sudionika

Žabljak, Crna Gora, 22. 09. 2011 – 12 sudionika

OSTALO:

U sklopu projekta Zaštita špiljskih tipskih lokaliteta Dinarida osnovana je Mreža znanstvenika i stručnjaka u koju su uključeni taksonomi, biolozi i speleolozi iz Italije, Slovenije, Hrvatske, Bosne i Hercegovine, Crne Gore i Srbije.

Hrvatsko biospeleološko društvo na natječaju Nacionalne zaklade za razvoj civilnog društva nakon programskog i financijskog vrednovanja rada udruge, ostvarilo je pravo na institucionalnu podršku za stabilizaciju i/ili razvoj udruge s početkom od 01.01.2012. u trajanju od jedne godine te s mogućnošću produljenja ugovora na tri godine.

Proslava 15. godišnjice Društva, 25.10.2011.; predavanja:

Jana Bedek: HBSD jučer, danas, sutra

Roman Ozimec: Važnost biospeleoloških istraživanja na području Dinarida

William R. Jeffery: Mexican cave fish: why have they lost their eyes and does it matter?

Postavljena je web stranica projekta Zaštita špiljskih tipskih lokaliteta Dinarida:
www.biospeologica-dinarica.org

Martina Pavlek zamijenila je Helenu Bilandžiju koja je obnašala dosadašnju dužnost tajnice Društva.

Promocija Crvene Knjige, Sveska I Atlasa i Priručnika za određivanje podzemnih staništa u Hrvatskoj prema Direktivi o staništima EU, 26.05 2011. u Državnom Arhivu RH u Zagrebu (S. Gottstien, R. Ozimec i M. Pavlek), organizator DZZP

Članovi HBSD-a sudjelovali su na radionicama za baz podataka CROspeleo u organizaciji DZZP-a (11.06.2011., 20.09.2011., 29.09.2011.)

Diplomski radovi:

Bregović Petra: Rasprostranjenost i taksonomija podzemnih kornjaša rodova *Antroherpon* i *Leptomeson* u Hrvatskoj

Čuković Tamara: Raznolikost i rasprostranjenost špiljskih skokuna (Hexapoda: Collembola) na području Velebita.

Čukušić Anđela: Faunističke, ekološke i biogeografske značajke špiljskih pauka iz porodica Agelenidae i Nesticidae (Araneae) na području Hrvatske

Martina Pavlek
Tajnica HBSD-a